

Załącznik do
Uchwały Nr XLV/346/18
Rady Miasta Świdwin
z dnia 26 września 2018r.

Gmina Miejska Świdwin

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia-mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2010”.

Podstawa prawna opracowania projektu programu polityki zdrowotnej-
art.48 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej
finansowanych ze środków publicznych
(Dz.U. 2018r. poz. 1510 ze zm.).

Świdwin, 2018 rok

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia- mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.

I. Opis problemu zdrowotnego.

1. Starzenie się jest procesem naturalnym i powszechnym, dotyczy wszystkich narządów i układów, nawet przy braku zmian chorobowych. Obecnie nie ma określonych granic wiekowych, które wyznaczałyby początek starości. Granica między fizjologią a patologią zaciera się, co powoduje, że leczenie pewnych chorób wieku podeszłego jest niezwykle trudne, jeśli wcześniej nie stosuje się szeroko rozumianej profilaktyki.

Rehabilitacja ma na celu poprawę ogólnego samopoczucia, zachowanie niezależnego trybu życia, zmniejszenie ryzyka zachorowania na niektóre choroby i łagodzenie ich przebiegu, działanie przeciwbólowe oraz minimalizację skutków niepełnosprawności. Głównym korzystnym oddziaływaniem aktywności ruchowej u osób starszych jest wydłużenie okresu fizycznej sprawności i niezależności- poprawa jakości życia. Trening fizyczny zwiększa wydolność fizyczną u aktywnych fizycznie w porównaniu do osób prowadzących siedzący tryb życia.

Rehabilitacja w wieku podeszłym stanowi trudną do zastąpienia formę leczenia. Połączenie kinezyterapii, masażu i fizykoterapii prowadzi do właściwego, szybkiego i nieinwazyjnego postępowania terapeutycznego. Dzięki temu możliwe jest skrócenie czasu trwania niesprawności oraz ograniczenie stosowania farmakoterapii. Kinezyterapia (leczenie ruchem) stanowi bardzo ważną formę stosowaną w celu usprawnienia seniorów. Ograniczenie aktywności ruchowej w tym okresie życia często doprowadza do ograniczeń samodzielności osób starszych.

Regularna aktywność ruchowa u osób starszych:

- poprawia ogólne samopoczucie, zdrowie psychiczne i fizyczne,
- pomaga opanować określone stany i choroby,
- zmniejsza ryzyko zachorowania na niektóre choroby (cukrzyca, osteoporoza, nadciśnienie tętnicze),
- pomaga minimalizować skutki niepełnosprawności, może pomagać w leczeniu stanów bólowych,
- może prowadzić do zmiany stereotypowych perspektyw wieku podeszłego.

2. Epidemiologia.

Jak wynika z badania Diagnoza Społeczna 2015, stworzonego przez Radę Monitoringu Społecznego, najwięcej osób niepełnosprawnych było w kategorii wiekowej „65 lat i więcej”. Wraz ze wzrostem wieku wzrastał również odsetek osób niepełnosprawnych. Odsetek osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim, na terenie którego znajduje się miasto Świdwin w 2015 roku wynosił 6%.

Na podstawie analizy zebranych danych uzyskanych od podmiotów realizujących usługi medyczne w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, stwierdzono, że najwięcej zabiegów rehabilitacyjnych i fizjoterapeutycznych, które zrealizowano na rzecz pacjentów po 65. roku życia jest wykonywanych z powodu zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa.

**Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia-
mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.**

	Rozpoznanie choroby	Liczba pacjentów	Liczba pacjentów	Liczba pacjentów
		2015 rok	2016 rok	2017 rok
M15	Zwyrodnienie wielowarstwowe	184	212	209
M47	Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa	307	255	243
M17	Choroba zwyrodnieniowa stawów kolanowych	77	79	81
M54	Bóle grzbietu	87	118	109
M50	Choroby kręgow szyjnych	49	76	38
M16	Choroby zwyrodnieniowe stawów biodrowych	29	80	58
M50.8	Inne choroby krążka międzykręgowego szyjnego	15	25	12
M51	Inne choroby krążka międzykręgowego	9	10	9
G54	Zaburzenia korzeni nerwów korzeniowych i splotów nerwowych	6	3	8

Tabela 1. Liczba pacjentów powyżej 65. roku życia, którzy w latach 2015-2017 korzystali z wybranych zabiegów rehabilitacyjnych i fizjoterapeutycznych na terenie miasta Świdwin.

Należy podkreślić, że zarówno proces starzenia się populacji, jak i często niepełnosprawności wynikającej z tego procesu, nie stanowi dobrze zdefiniowanego problemu zdrowotnego. Tym samym prawidłowe określenie epidemiologii jest kwestią problematyczną. Zasadnym jest utrzymanie właściwego poziomu sprawności funkcjonalnej (niezależności, samodzielności) w celu zmniejszenia obciążenia systemu opieki zdrowotnej i społecznej wynikających z leczenia niepełnosprawności.

3. Populacja podlegająca jednostce samorządu terytorialnego i populacja kwalifikująca się do włączenia do programu.

Na terenie miasta Świdwin mieszka około 2.524 osób (kobiet i mężczyzn) powyżej 65. roku życia, co stanowi ok. 16,92% wszystkich mieszkańców (GUS 2017r.).

4. Obecne postępowanie w omawianym problemie zdrowotnym ze szczególnym uwzględnieniem gwarantowanych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje świadczenia w zakresie zabiegów rehabilitacyjnych i fizjoterapeutycznych dla ogółu populacji w ilości niewystarczającej dla starzejącego się społeczeństwa. Zabiegi są świadczone raz w roku bądź rzadziej, a seniorzy ze względu na konieczność utrzymania dobrego stanu zdrowia i niepogarszania się istniejących schorzeń, wymagają takiego usprawniania minimum dwa razy do roku. Program ma na celu uzupełnienie świadczeń rehabilitacyjnych w tej grupie wiekowej, dostępnych w ramach NFZ.

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia- mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.

5. Uzasadnienie potrzeby wdrażania programu.

Dostępność do świadczeń rehabilitacyjnych w ramach programu NFZ jest mocno ograniczona ze względu na limity i niskie zawarte kontrakty. Skutkuje to wydłużającymi się kolejkami oczekujących pacjentów. Niezależnie od jednostki chorobowej, o skuteczności rehabilitacji decyduje czas jej wdrożenia, kompleksowość i wielodyscyplinarność świadczeń oraz intensywność i ciągłość zajęć. Stąd pilna potrzeba wdrożenia programu, która umożliwi lepszy dostęp do rehabilitacji.

II. Cele programu.

1. Cel główny:

Zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym skutkom choroby poprzez stworzenie dodatkowych możliwości korzystania z nowoczesnych metod rehabilitacji leczniczej przez osoby po 65. roku życia- mieszkańców miasta Świdwin.

2. Cele szczegółowe:

- a) odzyskanie zakresów ruchu,
- b) wzmocnienie i zmniejszenie napięcia mięśni,
- c) poprawa wydolności organizmu i wytrzymałości mięśni kończyn,
- d) poprawa przewodnictwa nerwowego,
- e) odzyskanie zakresów ruchu,
- f) zwiększenie samodzielności osób starszych z niepełnosprawnością w zakresie narządu ruchu.

3. Oczekiwane efekty.

Poprzez realizację programu nastąpi wzrost komfortu życia pacjentów po 65. roku życia ze stwierdzoną dysfunkcją ruchu. Dzięki instrukcjom udzielonym pacjentom zgłaszającym się do programu, zakłada się, iż częstotliwość oczekiwanej interwencji fizjoterapeutów i rehabilitantów będzie zmniejszać się w przyszłości. Podczas zabiegów, fizjoterapeuci przełożą pacjentom wiedzę dotyczącą właściwych postaw prozdrowotnych. Udział w programie spowoduje odciążenie rodzin i zmniejszenie nakładów na leczenie farmakologiczne oraz kosztów związanych z pielęgnacją osób pozbawionych samoobsługi oraz wydatkami na ochronę zdrowia.

Zgłoszenia do programu będą przyjmowane do wysokości środków zabezpieczonych w budżecie.

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia- mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.

4. Mierniki efektywności programu:

a) ilościowe:

- ilość rozprawdzonych materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- liczba osób biorących udział w programie,
- ilość wykonanych zabiegów,

b) jakościowe:

- liczba osób, u których stwierdzono poprawę stanu zdrowia lub ograniczenie postępu choroby na podstawie testów aktywności ruchowej,
- liczba osób, które zwiększyły swój udział w zajęciach fizycznych w życiu codziennym.

Istotne jest zapewnienie trwałości efektów, poprzez skuteczną edukację pacjentów tak, aby po zakończeniu programu posiadali oni odpowiednią wiedzę oraz byli zmotywowani do utrzymania zmian w stylu życia, mogących w pozytywny sposób wpłynąć na ich samopoczucie i prawidłową postawę ciała.

III. ADRESACI PROGRAMU.

1. Oszacowanie populacji.

Na terenie miasta Świdwin mieszka 14.891 osób natomiast powyżej 65. roku życia w Świdwinie mieszka 2.667 osób (kobiet i mężczyzn), co stanowi ok.17,91% wszystkich mieszkańców.

2. Tryb zapraszania do programu.

W celu dotarcia do potencjalnych uczestników programu- mieszkańców miasta powyżej 65.roku życia, Miasto Świdwin przeprowadzi akcję informacyjną na stronie internetowej (www.swidwin.pl), w przychodniach, aptekach, parafiach.

IV. ORGANIZACJA PROGRAMU.

1.Etapy programu i działania podejmowane w ramach etapów.

Realizacja programu będzie polegała na zorganizowaniu regularnych form opieki rehabilitacyjnej, polegającej na zapewnieniu pacjentom powyżej 65. roku życia dostępu do zabiegów z zakresu kinezyterapii i fizykoterapii.

Celem tych spotkań będzie zachęcenie pacjentów do zwiększenia aktywności fizycznej oraz uświadomienie im korzyści z tego płynących. Pierwszym etapem realizacji programu będzie opracowanie programu, wyłonienie w drodze konkursu realizatorów programu, którzy zostaną zobowiązani do podjęcia działań informacyjnych na temat chorób i zagrożeń związanych z wiekiem po 65. roku życia. Następnie nastąpi przekazanie informacji o możliwości skorzystania z programu, następnie kwalifikacja pacjentów i realizacja zabiegów u zakwalifikowanych osób. Kolejnym etapem będzie wypełnienie ankiety zadowolenia z przeprowadzonych zabiegów przez uczestników programu.

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia- mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.

2. Planowane zabiegi/terapię.

Każdy z zakwalifikowanych pacjentów, w zależności od problemu zdrowotnego, uzyska 10-dniowy cykl zabiegów, składający się z kinezyterapii i zabiegów fizykoterapii. Zabiegi mają być dostosowane do konkretnego problemu zdrowotnego. W ramach realizacji programu planowane są następujące zabiegi:

1) w zakresie fizjoterapii:

- galwanizacja,
- jonoforeza,
- diadynamik,
- magnetoterapia,
- prądy TENS,
- krioterapia,
- laseroterapia,
- prądy interferencyjne,
- prądy Traberta,
- ultradźwięki,
- Sollux.

2) w zakresie kinezyterapii:

- ćwiczenia czynne i wyciągi,
- ćwiczenia synergistyczne,
- ćwiczenia oddechowe,
- ćwiczenia bierne, izometryczne, czynno-bierne,
- ćwiczenia ogólnokondycyjne.

3. Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników.

Do zabiegów zostaną zakwalifikowani mieszkańcy Świdwina, którzy w danym roku ukończyli lub ukończą 65. rok życia, zostali przebadani i uzyskali skierowanie od lekarza rodzinnego lub lekarza specjalisty (ortopeda, traumatolog, specjalista rehabilitacji), posiadający rozpoznanie choroby mieszczące się w następującym katalogu: M 15, M 47, M 17, M 54, M 50, M 16, M 50.8. Skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne w warunkach ambulatoryjnych traci ważność, jeżeli pacjent nie zostanie zarejestrowany w zakładzie rehabilitacji w terminie 30 dni od daty wystawienia skierowania. Z programu nie będą mogły skorzystać osoby, które odbyły cykl rehabilitacyjny w ramach NFZ w ostatnich 6 miesiącach lub mają zaplanowane świadczenia do końca bieżącego roku. Planuje się, że w programie weźmie udział grupa ok.100 osób. Zgłoszenia do programu będą przyjmowane do wysokości środków zabezpieczonych w budżecie.

4. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu.

Każdy z zakwalifikowanych pacjentów (na podstawie skierowania od lekarza) otrzyma łącznie 30 zabiegów dostosowanych do konkretnego problemu zdrowotnego, składających się z kinezyterapii i zabiegów fizykoterapii. Dostępność do świadczeń finansowanych w ramach programu powinna być zapewniona przez realizatorów programu przez 5 dni w tygodniu. Realizatorzy programu będą

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja mieszkańców po 65. roku życia-mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.

świadczyć usługi przy wykorzystaniu sprzętu rehabilitacyjnego i personelu medycznego, który nie będzie w tym samym czasie realizował świadczeń finansowanych w ramach umowy z NFZ. W związku z tym realizacja programu nie ograniczy w żaden sposób dostępu do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków NFZ.

5. Bezpieczeństwo planowanych zajęć fizjoterapeutycznych.

Do realizacji programu zapewnione zostanie zaplecze rehabilitacyjne dostępne na terenie Miasta Świdwin wraz z zaangażowaniem wykwalifikowanych fizjoterapeutów. Zabiegi muszą odbywać się pod nadzorem co najmniej magistra fizjoterapii. Realizatorzy programu zobowiązani będą do spełnienia warunków lokalowych, sprzętowych i kadrowych wymaganych przez obowiązujące przepisy.

6. Kompetencje/warunki niezbędne do realizacji programu.

Realizatorzy programu powinni dysponować odpowiednim sprzętem i wyposażeniem rehabilitacyjnym oraz wykwalifikowanym personelem fizjoterapeutycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz posiadać gwarancję wykonania wysokiej jakości świadczeń rehabilitacyjnych potwierdzoną certyfikatem jakości.

7. Dowody skuteczności planowanych zadań.

Dowodem skuteczności programu będzie ankieta wypełniona przez uczestników. Ankieta będzie zawierała ocenę poziomu satysfakcji z zabiegów (załącznik nr 1).

V. KOSZTY.

1. Koszty jednostkowe.

Cena jednostkowa brutto za 10-dniowy cykl zabiegów składający się z kinezyterapii i zabiegów fizykoterapeutycznych wynosi nie więcej niż 300 zł na jednego pacjenta. Rzeczywisty koszt jednostkowy zostanie określony po rozstrzygnięciu konkursu ofert na wybór realizatorów programu.

Zakres świadczenia w ramach programu dla pojedynczego pacjenta obejmuje:

- 1) cykl 10-dniowy zabiegów składających się z kinezyterapii i zabiegów fizykoterapeutycznych,
- 2) prowadzenie rejestru świadczeń wykonywanych w ramach programu oraz sporządzenie sprawozdania z jego realizacji,
- 3) przeprowadzenie ankiety zadowolenia z wykonanych zabiegów przez uczestników programu.

2. Koszt całkowity.

Wysokość środków zabezpieczonych w budżecie Miasta Świdwin na realizację programu w 2018 roku wynosi 30.000 zł. Koszt akcji informacyjnej nie przekroczy

Program Polityki Zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja osób po 65. roku życia- mieszkańców miasta Świdwin na lata 2018-2020”.

kwoty 2% całości kosztów. W kolejnych latach koszt realizacji programu będzie uzależniony od środków zaplanowanych w budżecie miasta.

3. Źródła finansowania.

Realizacja programu w poszczególnych latach finansowana będzie ze środków budżetu miasta Świdwin.

VI. MONITOROWANIE I EWALUACJA.

1.Ocena zgłaszalności do programu.

Zgłaszalność do programu będzie monitorowana w trakcie trwania programu oraz po zakończeniu programu na podstawie liczby pacjentów biorących udział w programie oraz liczby zrealizowanych świadczeń rehabilitacyjnych.

2.Ocena jakości świadczeń w programie.

Każdy uczestnik programu będzie miał możliwość zgłaszania uwag pisemnych do organizatora programu w zakresie jakości uzyskanych świadczeń na każdym etapie.

3.Ocena efektywności programu.

Ocena efektywności programu zostanie dokonana na podstawie przeprowadzonych testów dotyczących aktywności ruchowej, przeprowadzone przed i po cyklu zabiegów oraz odsetek pacjentów, u których wystąpiła poprawa w ocenie danej dolegliwości wskazana w ankiecie ewaluacyjnej przez pacjenta.

VII. Bibliografia.

1. Strona Ministerstwa Zdrowia – www.mapypotrzebzdrowotnych.mz.gov.pl
2. www.gerontologia.org.pl
3. www.problempolitykispolecznej.pl